כ: מי שמתו פרק שלישי ברכות

בתפלה פשיטא כיון דכתיב ערב ובקר וצהרים אשיחה ואהמה במצות עשה שהזמן גרמא הוי קמ"ל דדחמי נינהו. וכ"ע לא גרים ליה שהרי תפלה לדבעי רחמי ומאי מ"ע שייכי ביה. ומ"מ יש לייצב דהא הלל דלדבעי ונעשים פטורות מהאי טעמא דמצות עשה שהזמן גרמא הוא דלמרינן בסוכה (דף לח.) מי שהיה עבד ונפשה או קטן מקרין מותו עונה לחמריהן מה שהם מומרים לדין שהזמן פטור מקריאתן כיון שהם פטורים: **אית** דגרסי בברכת המזון **פשיטא**. ומאי כיון דכתיב נתת ה' לכם בערב בשר לאכול ולחם בבקר לשבע במצות עשה שהזמן גרמא הוא קמ"ל: **נשים** בברכת המזון **דאורייתא או** דרבנן. פי' הקונטרס לפקוח דעתך לגה ממיכי מדאורייתא משום דכתיב על הארץ הטובה ונשים לא נטלו חלק בארץ ומה שנטלו נטו ללמוד חלק מגיהם שנטלו. ותימה דהנים ולוים נמי מצעי שהרי לא נטלו חלק בארץ וי"ל דלא יוליאו ממיכי מוכחן בנרכת המזון מלא י"ל דטעמא משום דכתיב על נריתך שהמצות נצטוו ועל תורתך שלמדתנו ונשים לימנהו לא נצטוו ולא בתורה ולמרינן לקמן (דף מט.) מי שלא למד בית הוראה ולימד בנרכת המזון לא יצא ידי חובתו ופשמא קל מנעיף ליה כיון דלא מלו למימר נרית ותורה לא הוו מלו מדרבנן מו דלמא כיון דלא שייך כהו הוי שפיר לחוייתא והא דלקמן מיכי נמשים דשייכי נברית ותורה: **בעל** קרי מהרהר בלבו ואינו מברך **לא לפניה ולא לאחריה**. פי' לפיל נהרהור כדמשמע נגמ' והיינו טעמא דשרינא טפי ק"ש לחוייתא ונרכות משום ק"ש לחוייתא ונרכות דרבנן ולפי' למ"ד ק"ש דרבנן היינו היכא דלא מלי לחזכי ילילא מלרים שלא למיתי לו לומר ממא ויביא והוי ק"ש לחוייתא וממא ויביא דרבנן שהרי הזכי ילילא מלרים ק"ש ותין להקשות נתקן לילמא ממא ויביא ולא לימא ק"ש להא עדיף לילמא ק"ש לחיא היא נמי מלטות שמים: **יוציא** בשפתיו. כיון דשרים ליה הרהור מע"פ שהוא כדבור לענין לגמא ידי ק"ש כמו כן מקרי דבור לענין דמקרי עוסק נתורה ומדשרים ליה להרהר מע"פ שהוא נעל קרי תמיר לו גם דבור: **בראשכחן** בסיני. פירוש לף ע"ג דלדבור דמי לענין שיגא מ"מ לגו מדבור דמי לענין שיהא נעל קרי תמור להרהר כדמשמע נסיני דהיה שם דבור והיו נריכין לטבול ומע"פ שהיו שותקין שומע כעונה (סוטה לח:):

ורב חסדא אמר לא הרהור כדבור דמי. ר"ח פירש דהלכה כרב חסדא מדמנינ"ל כ מלא וכי מלעזר למלניה שמע מיניה טומיה קיימי ולא יצא נקריאת שמע בהרהור: והרי ראימתא דמאריה עליה (קרי) [נקרית] עליה דרב יהודה אין זה ילוד אשה: ר' יוחנן דאמר טעמא דר' יהושע בן קרחה: דבור אסור הרהור מותר, ומקשינן התם ומי אמר ר' יוחנן דבור אסור הרהור מותר אלמא מהרהר לאו כדבור דאמי, והא איהו הוא דאמר [ב]כל מקום מותר להרהר חוץ מבית הכסא, ומפרקינן שאני התם דבעינן והיה מאניך קרוש וליכא וכו'. וכבר פירשנו זה השמועה בסוכה כאר היטב.

ורבי אומר: **תפלין** מצוה **ומזוזה** מצוה **ובברכת המזון**: **גמ'** ק"ש פשיטא מצות עשה שהזמן גרמא הוא [1] וכל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות מהו דתימא הואיל ואית בה מלכות שמים קמ"ל: ומן התפלין: [2] פשיטא מהו דתימא הואיל ואתקש למזוזה קמ"ל: וחייבין בתפלה: דרחמי נינהו [3] מהו דתימא הואיל וכתיב בה [4] ערב ובקר וצהרים במצות עשה שהזמן גרמא דמי קמ"ל: ובמזוזה: [5] פשיטא מהו דתימא הואיל ואתקש לתלמוד תורה קמשמע לן: ובברכת המזון: [6] פשיטא מהו דתימא הואיל וכתיב [7] ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך על הארץ הטובה: **מתני'** בעל קרי מהרהר בלבו ואינו מברך לא לפניה ולא לאחריה ועל המזון מברך לאחריו ואינו מברך לפניו רבי יהודה אומר: מברך לפניהם ולאחריהם: **גמ'** אמר רבינא [8] הרהור כדבור דמי דאי סלקא דעתך לאו כדבור דמי למה מהרהר אלא מאי הרהור כדבור דמי יוציא בשפתיו [9] כראשכחן בסיני ורב חסדא אמר [10] הרהור לאו כדבור דמי דאי סלקא דעתך הרהור כדבור דמי יוציא בשפתיו אלא מאי הרהור לאו כדבור דמי למה מהרהר אמר רבי אלעזר כדי שלא יהו כל העולם עוסקין בו והוא יושב ובטל ונגרום בפרקא אחרינא [11] אמר רב אדא בר אהבה בדבר שהצבור עוסקין בו והרי

ומן התפלין וחייבין [2] **בתפלה** [3] **ובמזוזה** [4] **ובברכת המזון**: **גמ'** ק"ש פשיטא מצות עשה שהזמן גרמא הוא [5] וכל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות מהו דתימא הואיל ואית בה מלכות שמים קמ"ל: ומן התפלין: [6] פשיטא מהו דתימא הואיל ואתקש למזוזה קמ"ל: וחייבין בתפלה: דרחמי נינהו [7] מהו דתימא הואיל וכתיב בה [8] ערב ובקר וצהרים במצות עשה שהזמן גרמא דמי קמ"ל: ובמזוזה: [9] פשיטא מהו דתימא הואיל ואתקש לתלמוד תורה קמשמע לן: ובברכת המזון: [10] פשיטא מהו דתימא הואיל וכתיב [11] ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך על הארץ הטובה: **אית** דגרסי בברכת המזון **פשיטא**. ומאי כיון דכתיב נתת ה' לכם בערב בשר לאכול ולחם בבקר לשבע במצות עשה שהזמן גרמא הוא קמ"ל: ומן התפלין: [12] פשיטא מהו דתימא הואיל ואתקש למזוזה קמ"ל: וחייבין בתפלה: דרחמי נינהו [13] מהו דתימא הואיל וכתיב בה [14] ערב ובקר וצהרים במצות עשה שהזמן גרמא דמי קמ"ל: [15] ובמזוזה: [16] פשיטא מהו דתימא הואיל ואתקש לתלמוד תורה קמשמע לן: ובברכת המזון: [17] פשיטא מהו דתימא הואיל וכתיב [18] ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך על הארץ הטובה: **נשים** בברכת המזון **דאורייתא או** דרבנן. פי' הקונטרס לפקוח דעתך לגה ממיכי מדאורייתא משום דכתיב על הארץ הטובה ונשים לא נטלו חלק בארץ ומה שנטלו נטו ללמוד חלק מגיהם שנטלו. ותימה דהנים ולוים נמי מצעי שהרי לא נטלו חלק בארץ וי"ל דלא יוליאו ממיכי מוכחן בנרכת המזון מלא י"ל דטעמא משום דכתיב על נריתך שהמצות נצטוו ועל תורתך שלמדתנו ונשים לימנהו לא נצטוו ולא בתורה ולמרינן לקמן (דף מט.) מי שלא למד בית הוראה ולימד בנרכת המזון לא יצא ידי חובתו ופשמא קל מנעיף ליה כיון דלא מלו למימר נרית ותורה לא הוו מלו מדרבנן מו דלמא כיון דלא שייך כהו הוי שפיר לחוייתא והא דלקמן מיכי נמשים דשייכי נברית ותורה: **בעל** קרי מהרהר בלבו ואינו מברך **לא לפניה ולא לאחריה**. פי' לפיל נהרהור כדמשמע נגמ' והיינו טעמא דשרינא טפי ק"ש לחוייתא ונרכות משום ק"ש לחוייתא ונרכות דרבנן ולפי' למ"ד ק"ש דרבנן היינו היכא דלא מלי לחזכי ילילא מלרים שלא למיתי לו לומר ממא ויביא והוי ק"ש לחוייתא וממא ויביא דרבנן שהרי הזכי ילילא מלרים ק"ש ותין להקשות נתקן לילמא ממא ויביא ולא לימא ק"ש להא עדיף לילמא ק"ש לחיא היא נמי מלטות שמים: **יוציא** בשפתיו. כיון דשרים ליה הרהור מע"פ שהוא כדבור לענין לגמא ידי ק"ש כמו כן מקרי דבור לענין דמקרי עוסק נתורה ומדשרים ליה להרהר מע"פ שהוא נעל קרי תמיר לו גם דבור: **בראשכחן** בסיני. פירוש לף ע"ג דלדבור דמי לענין שיגא מ"מ לגו מדבור דמי לענין שיהא נעל קרי תמור להרהר כדמשמע נסיני דהיה שם דבור והיו נריכין לטבול ומע"פ שהיו שותקין שומע כעונה (סוטה לח:): **ורב חסדא אמר לא** הרהור כדבור דמי. ר"ח פירש דהלכה כרב חסדא מדמנינ"ל כ מלא וכי מלעזר למלניה שמע מיניה טומיה קיימי ולא יצא נקריאת שמע בהרהור: והרי ראימתא דמאריה עליה (קרי) [נקרית] עליה דרב יהודה אין זה ילוד אשה: ר' יוחנן דאמר טעמא דר' יהושע בן קרחה, דתיינ ר' יוחנן דאמר טעמא דר' יהושע בן קרחה דבור אסור הרהור מותר, ומקשינן התם ומי אמר ר' יוחנן דבור אסור הרהור מותר אלמא מהרהר לאו כדבור דאמי, והא איהו הוא דאמר [ב]כל מקום מותר להרהר חוץ מבית הכסא, ומפרקינן שאני התם דבעינן והיה מאניך קרוש וליכא וכו'. וכבר פירשנו זה השמועה בסוכה כאר היטב.

ורבי אומר: **תפלין** מצוה **ומזוזה** מצוה **ובברכת המזון**: **גמ'** ק"ש פשיטא מצות עשה שהזמן גרמא הוא [19] וכל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות מהו דתימא הואיל ואית בה מלכות שמים קמ"ל: ומן התפלין: [20] פשיטא מהו דתימא הואיל ואתקש למזוזה קמ"ל: וחייבין בתפלה: דרחמי נינהו [21] מהו דתימא הואיל וכתיב בה [22] ערב ובקר וצהרים במצות עשה שהזמן גרמא דמי קמ"ל: [23] ובמזוזה: [24] פשיטא מהו דתימא הואיל ואתקש לתלמוד תורה קמשמע לן: ובברכת המזון: [25] פשיטא מהו דתימא הואיל וכתיב [26] ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך על הארץ הטובה: **נשים** בברכת המזון **דאורייתא או** דרבנן. פי' הקונטרס לפקוח דעתך לגה ממיכי מדאורייתא משום דכתיב על הארץ הטובה ונשים לא נטלו חלק בארץ ומה שנטלו נטו ללמוד חלק מגיהם שנטלו. ותימה דהנים ולוים נמי מצעי שהרי לא נטלו חלק בארץ וי"ל דלא יוליאו ממיכי מוכחן בנרכת המזון מלא י"ל דטעמא משום דכתיב על נריתך שהמצות נצטוו ועל תורתך שלמדתנו ונשים לימנהו לא נצטוו ולא בתורה ולמרינן לקמן (דף מט.) מי שלא למד בית הוראה ולימד בנרכת המזון לא יצא ידי חובתו ופשמא קל מנעיף ליה כיון דלא מלו למימר נרית ותורה לא הוו מלו מדרבנן מו דלמא כיון דלא שייך כהו הוי שפיר לחוייתא והא דלקמן מיכי נמשים דשייכי נברית ותורה: **בעל** קרי מהרהר בלבו ואינו מברך **לא לפניה ולא לאחריה**. פי' לפיל נהרהור כדמשמע נגמ' והיינו טעמא דשרינא טפי ק"ש לחוייתא ונרכות משום ק"ש לחוייתא ונרכות דרבנן ולפי' למ"ד ק"ש דרבנן היינו היכא דלא מלי לחזכי ילילא מלרים שלא למיתי לו לומר ממא ויביא והוי ק"ש לחוייתא וממא ויביא דרבנן שהרי הזכי ילילא מלרים ק"ש ותין להקשות נתקן לילמא ממא ויביא ולא לימא ק"ש להא עדיף לילמא ק"ש לחיא היא נמי מלטות שמים: **יוציא** בשפתיו. כיון דשרים ליה הרהור מע"פ שהוא כדבור לענין לגמא ידי ק"ש כמו כן מקרי דבור לענין דמקרי עוסק נתורה ומדשרים ליה להרהר מע"פ שהוא נעל קרי תמיר לו גם דבור: **בראשכחן** בסיני. פירוש לף ע"ג דלדבור דמי לענין שיגא מ"מ לגו מדבור דמי לענין שיהא נעל קרי תמור להרהר כדמשמע נסיני דהיה שם דבור והיו נריכין לטבול ומע"פ שהיו שותקין שומע כעונה (סוטה לח:): **ורב חסדא אמר לא** הרהור כדבור דמי. ר"ח פירש דהלכה כרב חסדא מדמנינ"ל כ מלא וכי מלעזר למלניה שמע מיניה טומיה קיימי ולא יצא נקריאת שמע בהרהור: והרי ראימתא דמאריה עליה (קרי) [נקרית] עליה דרב יהודה אין זה ילוד אשה: ר' יוחנן דאמר טעמא דר' יהושע בן קרחה: דבור אסור הרהור מותר, ומקשינן התם ומי אמר ר' יוחנן דבור אסור הרהור מותר אלמא מהרהר לאו כדבור דאמי, והא איהו הוא דאמר [ב]כל מקום מותר להרהר חוץ מבית הכסא, ומפרקינן שאני התם דבעינן והיה מאניך קרוש וליכא וכו'. וכבר פירשנו זה השמועה בסוכה כאר היטב.

עין משפט נר מצוה

כז א מי' פ"ג מהלכות תפילין הלכה יג סמג עשין כב טוש"ע או"ח סימן לח סעיף ג: כח ב מי' פ"ג מהל' תפלה הלכה ג [פ"ו ה"ב י] סמג עשין יט טוש"ע או"ח סימן קו סעיף ב: כט ג מי' פ"ה מהלכי מזוזה הלכה י סמג עשין כג טוש"ע יו"ד סימן רפ סעיף ג: ל ד מי' פ"ג מהלכות ברכות הלכה ה סמג עשין ה טוש"ע או"ח סימן רפו סעיף ב: לא ה מי' פ"ג מהל' ע"ז הלכה ג סמג עשין כט טוש"ע או"ח סימן רפו סעיף ב: לב ו מי' פ"ג מהל' ברכות הלכה ח: לג ז מי' פ"ג מהלכות ברכות הלכה ט [טוש"ע או"ח סי' תקפט סעי' ה]: לד ח מי' פ"ג מהל' ברכות הלכה ט סמג עשין יט טוש"ע או"ח סימן רט סעי' ב: לה ט מי' פ"ג שם הלכה טו סמג עשין כז טוש"ע או"ח סימן קפו סעיף ב: לו י (מי' פ"ד מהל' ק"ש הלכה ח סמג עשין יט טוש"ע או"ח סימן סח): לח (כ) ל טוש"ע או"ח סי' סג סעיף ג (ז):

תורה אור השלם

1. עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרַיִם אָשִׂיחָה וְאֶהֱמָה וְיִשְׁמַע קוֹלִי: תהלים נה יח
2. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בְּתֵת יְיָ לָכֶם בָּעֶרֶב בָּשָׂר לֶאֱכֹל וְלֶחֶם בַּבֹּקֶר לִשְׂבָּע בְּשָׁמְעַ יְיָ אֶת תְּלֻנֹּתֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם מַלִּינִם עָלָיו וְנַחְנוּ מָה לֹא עָלֵינוּ תְּלֻנֹּתֵיכֶם כִּי עַל יְיָ: שמות טז ח
3. זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ: שמות כ ז
4. שָׁמוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ: דברים ה יא
5. כִּי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים הָאֵל הַגָּדֹל הַגִּבֹּר וְהַנּוֹרָא אֲשֶׁר לֹא יִשָּׂא פָנִים וְלֹא יִקַּח שֹׁחַד: דברים י יז
6. וְיָשָׁא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם: במדבר ו כו
7. וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ עַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ: דברים ח י

מוסף רש"י

הובא בפנף המסכת.

רבינו חננאל

וחייבין בתפלה דרחמי נינהו. ולא נרסינן פשיטא דהא לאו דאורייתא היא. **מתני'**. על קרי מהרהר בלבו וכו'. פירש בתלמוד ארץ ישראל מהו מהרהר בברכות, דקרית שמע מניא בשפתיו. אמר ר' אבינא זאת אומרת ההרהר כדבור דאמי. דמצות ק"ש ברהור הוא דכתיב והדבת בם וגו' ופפני מה אינו מניא בשפתיו דראשכחן בסיני דאמור אל תגשו אל אשה כדי לקבל התורה, וכתיב בה והודעתם לבניך ולבני בניך יום אשר עמדת לפני יי אלהיך וכי ואי אפשר ולא הוו בהו בעל קרי מקרה לילה ולא נמרי התורה בו ביום אלא בהרהור הלב, ואפ"ב התהר להודיעם אותם הדברים לבניו ולבני בניו. שמעינן מיהא דהרהר אסור למי שהטומאה יוצאה עליו מגופו אבל הרהור מותר אע"ג דהרהור כמי דבור. ורב **חסדא אמר זאת אומרת** ההרהור לאו כדבור דמי ופפני מה מהרהר כדי שלא יהא כל העולם עוסקין בברכות והוא יושב ובטל. וקיימא לן כרב חסדא, הדא דהא רב אדא בר אהבה מפרש לטעמיה. ותוב אשכחתין בהדיא בפרק שואל אדם מחבירו כדי יין בהא דתניא ר' יהושע בן קרחה אומר אדם לחבירו הנראה שהעמוד עמו לערב, א"ר יוחנן הילכתא כר' יהושע בן קרחה, דתייר ר' יוחנן דאמר טעמא דר' יהושע בן קרחה דבור אסור הרהור מותר, ומקשינן התם ומי אמר ר' יוחנן דבור אסור הרהור מותר אלמא מהרהר לאו כדבור דאמי, והא איהו הוא דאמר [ב]כל מקום מותר להרהר חוץ מבית הכסא, ומפרקינן שאני התם דבעינן והיה מאניך קרוש וליכא וכו'. וכבר פירשנו זה השמועה בסוכה כאר היטב.

מסורת הש"ס

ומן התפלין. משום דסתם קטן אינו יודע לשמור גופו שלא יפיח כהן: **וחייבין בתפלה**. דתפלה דחמי היא ומדלגנן היא ותקנוה לף לנשים ולמטן קטנים: **ובמזוזה ובברכת המזון**. מזוזה מלות עשה שלא הזמן גרמא ונגמרא פריך פשיטא: **ברכת המזון**. בגמרא נעי לה לחוייתא מו דלגבן:

גמ' מהו דתימא נקיש תפלין למזוזה. דלכתיב וקשרתם וכתבתם[ב] מה מזוזה נשים מיחנות אף תפלין נשים מיחנות קמשמע לן: הכי גרסינן **תפלה דרחמי נינהו**. ולא גרס פשיטא להא לגו דלחוייתא היא: **נקיש מזוזה לתלמוד תורה**. דלכתיב (דברים יא) ולמדתם אותם את בניכם ומפני ליה וכתבתם מה תלמוד תורה נשים פטורות ואע"ג דמין הזמן גרמא רחמנא פטריהו דלכתיב את בניכם ולא בנותיכם[ג] אף מזוזה נשים פטורות קמ"ל דנשים מיחנות דלכתיב למען ירבו ימיכם[ד] נגבי נעו מי נשי לא נעו מי[ה] בתמיה: **קדוש היום מ"ע שהזמן גרמא הוא**. זכור לאם יום השבת לקדשו (שמות כ) זכירהו על היין[ו]: **נשמיעה**. דלא תעשה מלאכה (שם): **והני נשי מיתנו נשמיעה**. דתנן (קדושין דף כט.) כל מלות לא תעשה אין שהזמן גרמא אין שהזמן גרמא נשים חייבות להשמיע לאחרים[ז] ובגמ' שם נשים בבהמ"ז דאורייתא. פ' קמוצת מצה"ן פ"ג סימן קפ"ט: שם ובמוזהח"ס **פשיטא**. עיין לקמן בסמוך מ"ל דכיון לגמא שהזמן גרמא נשים מכלהמ"ז לחוייתא אי לדבעון. וע"ש: **שם** נשים בבהמ"ז דאורייתא. פ' קמוצת מצה"ן פ"ג סימן קפ"ט: שם ולשמעיה לקמן. פ' כהן מגילה פ"ב (ובדף הספר דף כ"ב ע"ב) ח) כשם שהאנשים חייבים בקריאת המגילה חייבות הנשים בקריאת המגילה. ט"ז או"ח סימן תרפ"ט סק"ג: **שם** דאתי לחייבו בקריאת המגילה. עיין ברכות לף כ' ע"ב תוס' ד"ה ר' יהודה ויבמות לף ס"ה ע"ב תוס' ד"ה ר' יהודה ובמגילה לף כ' תוס' ד"ה ולשמוע: **שם אסר רבינא זאת אומרת**. עי' בעורך לאנו מגילה יט ע"ב כת"ה ברי"ף מגילה:

מוסף התוספות

א בתוס' ר"ש כתב, וכן משמע לקמן בגמ' (ציין שם את הגמרא בדף כב. בע"ש אם אין לו מים וכו'). ב בתוס' ר"ש כתב, דאסור בעלי קריין בד"ת, אסרו חכמים דוקא בצבור דומיא דפיני ולא בהדהוד ואע"פ ששותקים היו הרי שומע כעונה. ג, ובתוס' ר"ש הוסיף, אע"פ שאין צריך להשמיע לאזנו כדפסיק ר' חסדא נוסיה.

רב נסים גאון

תלמוד לומר הרי שהיה הולך לשחוט ספרו ולמול את בנו כר' מכל מקום ולאחותו בא ללמדנו מה שכבר הזכרנו: ואילו רב יהודה כי סוף נבי האשה שכובשת ירק בקדרה. זו המשנה בתחלת פרק שני דסוטה שכבשן בטרפיהן וזו המשנה בתחלת פרק ב' דמסכת עוקצין: ורב יהודה כי הוה שליף חד מסאניה אתי מיגרא. איתיה לפירושה במסכת תענית בפרק סדר תעניות האלו (דף כז) והיינו דאמרי רב יהודה חזונה להנהו בי תריך הוו קא מרצי בריפתא אמר שמע מינה איכא שבוצא בעלמא יהב עיניה הוה כפנא אמרו ליה רבן נחוניא שמעיה מר בריה דרב נחוניא שמעיה מר דשכיח קמיה נעשייה דליפוק לשוקא עשייה נפק לשוקא חזא כיוסופיא אמר להו מאי האי (א"ל) אכוספא דמרי דקא מיזדבן אמר שמע מינה איכא כפנא אמר ליה לשמעיה שלוף לי מסאני שלף ליה חד מסאנא בעא למישלף אידך אתא אשליה כי' ובפרק כל היד המרבה לבזוק דמסכת נדה (דף יג) אמרי' שאני רב יהודה

הגהות הב"ח

(ב) גמ' דדחמי נינהו (מהו דתימא הכי קמ"ל) מש"ל וכ"כ בהג' הסמ"ק לף נמנו ליה: (ג) שם ונבנתם בספרך תמריני. כ"כ פי' בהל' דרך ארץ בתלמוד דף כ"ב:

גליון הש"ס

גמ' ומן התפלין מצות. עיין תוס' פירושין לו ע"ב ד"ה לף שם ולשמעיה קסן. פ' כהן מגילה פ"ב (ובדף הספר דף כ"ב ע"ב) ח) כשם שהאנשים חייבים בקריאת המגילה חייבות הנשים בקריאת המגילה. ט"ז או"ח סימן תרפ"ט סק"ג: **שם** דאתי לחייבו בקריאת המגילה. עיין ברכות לף כ' ע"ב תוס' ד"ה ר' יהודה ויבמות לף ס"ה ע"ב תוס' ד"ה ר' יהודה ובמגילה לף כ' תוס' ד"ה ולשמוע: **שם אסר רבינא זאת אומרת**. עי' בעורך לאנו מגילה יט ע"ב כת"ה ברי"ף מגילה:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com